

Opera suspicionată (OS)
Suspicious work**Opera autentică (OA)**
Authentic work

OS	GORGHIU, Alina; STĂNESCU, Nicolae Bogdan Codruț; SÎRBU, Manuela; MUNTEANU, Mihai și DEDU, Ion. <i>Medierea - oxigen pentru afaceri</i> . DUHAN, G.V., LAZĂR, D.M. (ed). București: Universul Juridic. 2011.
OA	NICU, Vasile. Medierea – un pas decisiv și ireversibil pentru reinstaurarea dialogului social ca fundament al dezvoltării durabile. <i>Revista Națională de Drept</i> . 3/2010. Disponibil la: http://revistadrept.com/category/editia-nr32010/ . Ultima accesare: 12 septembrie 2015.

Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicionp.28:10 – p.31:19; p.34:20 – p.37:21;
p.42:14 – p.47:04

p.1:01- p.00:00

Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro

Notă: p.72:00 semnifică textul de la pag.72 până la finele paginii.
p.00:00 semnifică ultima pagina în întregime

Notes: p.72:00 means the text of page 72 till the end of the page.
p.00:00 means the last page, entirely.

Argumentarea calificării

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor poze (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	

6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	
7.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista inițială de autori.	
8.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
9.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
12.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori în publicații sau edituri diferite.	
13.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefețe care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Notă:

a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

b) Plagiatul este definit prin textul legii¹.

„...plagiatul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la operele originale...”

Tehnic, plagiatul are la bază conceptul de **piesă de creație** care²:

¹ Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

² ISOC, D. Ghid de acțiune împotriva plagiatului: bună-conduită, prevenire, combatere. Cluj-Napoca: Ecou

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un raționament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiate sau suspicionate de plagiat³:

„...O operă de creație se găsește în poziția de operă plagiată sau operă suspicionată de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:

- i) Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.*
- ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspicionate.*
- iii) Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definită.*
- iv) Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspicionată, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.*
- v) Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluării nu este de natură să evite punerea în discuție a suspiciunii de plagiat.*
- vi) Piesele de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspicionate prin poziția sa explicită.*
- vii) În opera suspicionată se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratare care leagă aceleași premise cu aceleași concluzii ca în opera autentică...”*

6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	
7.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista inițială de autori.	
8.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
9.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
12.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori în publicații sau edituri diferite.	
13.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefețe care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Notă:

a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

b) Plagiatul este definit prin textul legii¹.

„...plagiatul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la operele originale...”

Tehnic, plagiatul are la bază conceptul de **piesă de creație** care²:

¹ Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

² ISOC, D. *Ghid de acțiune împotriva plagiatului: bună-conduită, prevenire, combatere*. Cluj-Napoca: Ecou

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un raționament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiate sau suspicionate de plagiat³:

„...O operă de creație se găsește în poziția de operă plagiată sau operă suspicionată de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:

- i) Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.*
- ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspicionate.*
- iii) Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definită.*
- iv) Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspicionată, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.*
- v) Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluării nu este de natură să evite punerea în discuție a suspiciunii de plagiat.*
- vi) Piesele de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspicionate prin poziția sa explicită.*
- vii) În opera suspicionată se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratare care leagă aceleași premise cu aceleași concluzii ca în opera autentică...”*

- [Home](#)
- [Cuvint inainte](#)
- [Contact](#)

Postari recente

- [Răspunderea administrativă a statului în cauzele de nerespectare a dreptului european de către instanțele naționale în materia continuării judecării după intervenirea prescripției răspunderii penale. Aspecte practico-științifice.](#)
- [Dreptul comunicării – ramura a dreptului public si principiile acestuia](#)
- [Doctrina fascistă](#)

This is a Widget Section

This section is widgetized. If you would like to add content to this section, you may do so by using the Widgets panel from within your WordPress Admin Dashboard. This Widget Section is called "Feature Top Right"

Archive for Ediția nr. 3/2010

Sep
01

[MEDIEREA](#)

Posted by: [admin](#) | Comments Comments Off

-un pas decisiv și ireversibil pentru reinstaurarea dialogului social ca fundament al dezvoltării durabile

1. Considerații generale și reglementarea legală în România

Despre mediere s-au elaborat sute de teorii, mai mult sau mai puțin științifice, mai mult sau mai puțin legale, dar toate unite de un scop comun esențial: stingerea disputelor, conflictelor, diferendelor, neînțelegerilor, etc.

Asupra terminologiei s-a declanșat un război lingvistic fara precedent, fiecare grup de teorii încercând să-și aroge prerogativele de titular al esenței conceptului, fără ca, pînă în prezent, acest statut să fie recunoscut vreuneia dintre ele.

La nivel mondial, medierea este un concept instituționalizat și reglementat, cu implicații în cele mai diverse și mai complexe, chiar dificile tipuri de conflicte sau dispute, pornind de la neînțelegerile cu consecințe materiale și juridice interumane și pînă la conflictele armate din zonele de notorietate, ca de exemplu Fâșia Gaza, Angola, etc.

Constatăm așadar că noțiunea și conceptul de mediere a rezonat pozitiv în conștiința umană, primind un grad de încredere substanțial, mult mai mare decât cel atribuit personalităților politice publice și instituțiile de stat.

De altfel, din punct de vedere istoric, medierea este identificată de unele studii sociologice odată cu apariția formelor primitive de socializare, ceea ce înseamnă că, medierea se desprinde direct din nevoia omului de a se înțelege cu semenii săi, prin mijloacele care țin de folosirea inteligenței sale superioare, a liberului arbitru, a intelectului și rațiunii, utilizând exclusiv comunicarea, fie ea verbală, nonverbală sau paraverbală.

Așadar, reglementarea conceptului și organizarea sa legală au reprezentat o necesitate, o trebuință socială, izvorâtă ca o adevărată comandă socială din chiar mediul social unde „recrudescența și multiplicarea dramatică a tuturor tipurilor de dispute /conflicte a reprezentat în permanență o amenințare la adresa securității sociale și „pe cale de consecință, a individului însuși ca actor social principal.

Evoluția instituției medierii și a mediatorului s-a circumscris inevitabil evoluției organizării politice a statului, sistemele totalitare instituind adevărate pseudo – instituții cu rol declarativ de mediere și mediator, dar care de fapt, acționau ca adevărate organisme de represiune.

Societățile democratice, unde autodeterminarea socială și populară reprezenta și reprezintă singura voință publică activă, au elaborat reglementari și au poziționat instituția medierii în centrul motorului dezvoltării sociale, rezultatele fiind notabile, în primul rând prin conduita creată la nivelul individului față de apariția și stingerea unui conflict sau a unei dispute.

Din punct de vedere lingvistic, terminologic, doctrina a polemizat între noțiunile de conflict și dispută, construindu-se două tabere cu poziții oarecum ireconciliabile: școala americană clasică, unde metodele ADR (Appropriate Dispute Resolution) au devenit un instrument foarte eficient și foarte folosit, instituționalizat pe scară largă și școala europeană, mai tânără și fără experiență, unde conceptul s-a conturat în jurul noțiunii de conflict.

Psihologii și sociologii americani au demonstrat prin studii temeinice, științific elaborate faptul că noțiunea de conflict utilizată de mai tânără școală europeană creează prin chiar folosirea ei un anume tip de prizonierat la nivel mental, ideea de conflict exprimată verbal transind la nivelul subconștientului adevărate granițe între părți, sau între mediator și părți.

Față de complexitatea noțiunii de conflict, ideea de dispută pare mult mai delimitată ca proces psihosenzorial, mult mai bine conturată în dimensiunile sale fizice, faptice și mult mai facil de abordat.

Apărută recent din punct de vedere instituțional și legal, medierea în România reprezintă o încercare remarcabilă de a consolida maturitatea democratică a societății românești post comuniste, constând în principal în cedarea unor atribute de autoritate publică, unor persoane pentru care legea nu instituie o procedură riguroasă, îndelungată și rigidă de calificare profesională personală.

Prin legea nr. 192/2006, forul legislativ a pus bazele legale necesare organizării și exercitării unei noi ocupații profesionale, pentru care este deschis accesul tuturor calificărilor profesionale de nivel universitar, confirmate prin absolvirea cu diplomă de licență.

Originile medierii ca proces interuman relațional și prin excelență comunicativ sunt probabil ancestrale, dacă ținem cont de faptul că natura umană are în mod intrinsec o componentă puternic conflictuală, care este tocmai acea parte a ființei umane care o face prin excelență socială, dependentă de grup, de comunicare.

Societatea românească modernă, în plină devenire democratică, într-un permanent și dinamic proces de căutare a valorilor reale și pozitive pentru dezvoltarea durabilă, a înregistrat o recrudescență fără precedent în ceea ce privește numărul, complexitatea și gravitatea litigiilor și a conflictelor, fie că ne referim la conflictele dintre persoanele fizice, fie că ne referim la conflictele dintre persoanele juridice sau la cele mixte.

Pe acest fond, reglementarea medierii ca un sprijin activ și participativ pentru aparatul de justiție, a devenit imperios necesară, instituțiile special abilitate fiind realmente sufocate de numărul și complexitatea tot mai crescute ale litigiilor de orice fel.

Deși criticat foarte dur pentru numeroasele sale imperfecțiuni, acest act normativ s-a poziționat relativ ușor în cadrul juridic general, devenind în primul rând un scop pentru justiție și nu mijloc pentru justiciabili.

Reglementarea poate fi criticată în primul rând pentru incoerența fundamentării, pentru insuficiența ancorare în situația de fapt, dar și pentru gradul prea mare de relativitate juridică a procesului astfel organizat.

De altfel, modalitatea procedurală a medierii consacrată de legea română se rezumă la medierea facilitativă și nu instituționalizează și celelalte tipuri de mediere utilizate în lume: medierea evaluativă, medierea narativă, medierea transformativă, etc.

În prezent instituția medierii în România se afla în etapa de cristalizare conceptuală și structurală încercând să-și definească cât mai precis statutul de instituție legală și să se delimiteze cât mai eficient de instituțiile și profesiile cu atribuții și competențe similare.

Procesul este extrem de dificil dat fiind faptul că, atât din punct de vedere al fondului reglementării legale cât și în ceea ce privește demersul procedural medierea nu este foarte coerent integrată în mecanismul legal în care acționează.

Tocmai aceasta doză destul de mare de relativitate oficială pare a știrbi până în prezent din importanța medierii ca alternativă legală de soluționare a conflictelor sau disputelor.

2. Aspecte de drept comparat privind medierea în Europa

În Ucraina, deși în anul 2008 a fost elaborat un proiect de lege, acesta nu a fost adoptat, în prezent dintre metodele de soluționare a disputelor fiind reglementate doar arbitrajul, cu două jurisdicții: arbitrajul comercial internațional și arbitrajul intern. Mediatorul nu are o bază de date legală unde să poată fi găsit, părțile fiind cele care vor găsi și plăti în particular serviciile mediatorului.

Costul medierii diferă destul de mult, fiind achitate sume cuprinse între 200 și 1200 de dolari SUA, iar un proces de mediere poate dura între două și patru săptămâni. Medierea este mult mai rapidă decât procesele civile și comerciale care, durează până la obținerea hotărârilor irevocabile până la trei ani.

Neexistând norme legale speciale care să reglementeze medierea, se aplică procedurile comerciale și civile, putând fi semnat orice acord care nu contravine legislației ucrainene.

În anul 2006, autoritățile au încercat să introducă medierea în cauzele penale, dar fără succes, demersul nefiind susținut la acea vreme de societatea civilă. Din anul 2008 funcționează Centrul Ucrainean pentru Mediere-UMC, care militează constant pentru introducerea pe scară largă a medierii.

În Danemarca, mediatorul este un terț cu notorietate profesională și probitate morală, care facilitează negocierea unei soluții legale, un acord – rezoluție asupra unui diferend, fără a avea autoritatea de a impune o soluție sau alta. Medierea este reglementată în capitolul 27 din Codul de procedură civilă danez, unde sunt consacrate regulile după care instanța poate numi un mediator când părțile o cer, dar și cazurile în care administrația publică are obligația de a oferi un mediator.

În Anglia și Tara Galilor, mediatorul este o persoană neutră și imparțială, cu o pregătire profesională exhaustivă și de înalt nivel, care va chema părțile mai întâi la o discuție preliminară, și numai după ce va analiza speța va declanșa procedura de mediere propriu-zisă. Medierea este folosită pe scară largă în toate tipurile de conflicte și dispute. Unele instanțe recomandă și trimit la mediator, dar în cele mai multe cazuri părțile sunt cele care găsesc mediatorul și plătesc prin convenție serviciile acestuia. Cu toate cheltuielile pregătitoare incluse, costul unei medieri pornește de 2500 de lire sterline. Procesul de mediere durează între 6 și 8 săptămâni, dar poate fi și mai rapid, în funcție de natura și complexitatea diferendului dedus medierii. După semnarea acordului de mediere acesta devine obligatoriu pentru părți, existând o procedură judecătorească specială, numită de rezumat, prin care una dintre părți poate impune executarea acordului semnat.

În aceste două țări se poate vorbi despre o adevărată industrie a medierii, fiind foarte bine puse la punct baze de date despre și cu serviciile de mediere, una dintre cele mai puternice fiind Centrul pentru Rezolvarea Efectivă a Disputelor-CDR, care cuprinde în afară de avocați mulți specialiști de clasă din alte domenii ca de exemplu, ingineri, arhitecți, inspectori fiscali, etc.

În Grecia, legislația cuprinde unele dispoziții pentru furnizarea de servicii de mediere în cazuri bine determinate, în special cu privire la prezentare litigiilor comerciale mai întâi la mediator și numai după parcurgerea acesteia proceduri se va recurge la instanțele de judecată. În afară de procedura mediere, legislația elenă mai prevede unele obligații similare pentru instanța de judecată de la fond, care, conform art. 208 din Codul de procedură civilă grec, mai înainte de a intra în cercetarea cauzei va face eforturi pentru concilierea litigiului și împăcare părților. Neîndeplinirea acestei obligații nefiind însă sancționată de lege, face ca această prevedere să nu aibă și o importanță faptică corespunzătoare.

De la formarea Centrului Elen de Arbitraj și Mediere în anul 2006, medierea a cunoscut o dezvoltare accelerată, fiind utilizată frecvent ca o procedură

benefică și utilă.

În Belgia, Legea privind medierea a intrat în vigoare la 30 septembrie 2005, adăugând Codului Judiciar Belgian capitolul 7-Mediere, după capitolul șase care reglementează Arbitrajul. Medierea poate fi folosită în orice fel de dispută, dar este cel mai des folosită în litigiile legate de familie.

Legea belgiană a medierii distinge două forme ale medierii, respectiv medierea voluntară și medierea prescrisă de instanța de judecată. În ambele cazuri părțile sunt cele care găsesc și plătesc în particular serviciile mediatorului, tariful pentru o oră de mediere variind între 50 și 140 de euro.

Potrivit legislației belgiene, confidențialitatea și secretul profesional sunt condiții de bază pentru succesul procesului de mediere. Datele și documentele produse în timpul medierii nu pot fi folosite în nici un mod și pentru niciun motiv, afară doar de acordul scris dat de părți în acest sens.

În Polonia, legislația recunoaște medierea alături de alte două proceduri similare, concilierea și arbitrajul. Părțile pot încheia un acord în fața unui mediator în toate cazurile care nu contravin prevederilor legale în vigoare, în orice speță sau domeniu. Mult mai folosit decât medierea este arbitrajul care se bucură și de o reglementare mai coerentă. Mediatorul poate fi numit atât de instanța de judecată, dar poate fi ales și de către părți.

În cazul în care obiectul medierii îl formează un drept de proprietate taxa pentru serviciile de mediere este de 1% din valoarea bunului imobil, dar nu mai puțin de 10 euro și nici mai mult de 250 euro. Remunerația unui mediator poate fi de 15 euro pentru prima sesiune, iar următoarele se vor achita la aproximativ 7 euro pentru fiecare. Acordul semnat și aprobat de instanță, are exact aceeași valoare ca un acord încheiat direct în fața instanței, reprezentând conform legii un titlu executoriu.

Având în vedere faptul că instituția medierii este destul de tânără în Polonia, fiind introdusă în Codul Civil în anul 2005, în prezent potențialul său nu este utilizat corespunzător, fiind însă întreprinse eforturi în acest sens de organizațiile de mediere.

3. Analiza succintă a principalelor dificultăți și propuneri de îmbunătățire a calității instituției medierii

Potrivit unor studii comparative, față de alte reglementări străine similare, Legea română este superioară majorității acestora, ținând cont de conținutul și structura ei (activitatea de mediere, organizare, materii, tipuri de mediere). Acolo unde s-a crezut a fi util, s-au făcut propuneri de lege ferenda, dintre care unele sunt deja avute în vedere în viitoarele reglementări (de exemplu, în proiectul viitorului Cod de procedură civilă). Propunerile vizează în marea lor majoritate corelări cu dispozițiile altor acte normative.

Cel mai important impact îl are instituția medierii în cadrul sistemului judiciar, de unde vin în întâmpinarea medierii două curente diametral opuse în fapt, deși la nivel declarativ se manifestă un consens ireproșabil.

Pe de o parte, instanțele de judecată și sistemul judiciar cu toată structura subsecventă (poliție, parchete, avocați, consilieri juridici, etc.) iar pe de altă parte, societatea civilă reprezentată de justițiabili și organizațiile neguvernamentale care îi reprezintă.

Astfel, deși la nivel declarativ ambele tabere par a fi împreună promotori fervenți ai medierii, în realitate însă, instanțele de judecată nu au reușit să înlăture reticența acceptării medierii la nivelul raportului justițiabil-avocat, justițiabil- notar public, etc., ca alternativă legală și viabilă, preferabilă utilizării acțiunilor în instanță.

Aceasta face să constatăm că deși legea privind instituția medierii este în vigoare din anul 2006-legea nr.192/2006, totuși nici în prezent numărul de mediatori activi, cu cazuistică și clientelă nu este deloc mare, ceea ce implică unele concluzii ce se desprind în mod intrinsec și necesar din atitudinea principalilor actori ai conflictului față de instituția și procedura medierii.

Primul aspect care trebuie evidențiat este faptul că numărul de mediatori autorizați până în prezent este foarte mic față de numărul extrem de mare de conflicte și dispute cu care se confruntă actorii sociali, fie ei persoane fizice sau juridice, de drept public sau de drept privat.

Astfel, în aceste condiții, instituirea prin lege a unei proceduri prealabile obligatorii de mediere pentru justițiabilii care vor să se adreseze organelor de justiție ar fi imposibil de aplicat întrucât ar conduce la un adevărat blocaj. Prin urmare este necesară accelerarea procesului de școlarizare, instruire și autorizare, pentru a da posibilitatea legiuitorului ca, măcar pentru anumite categorii de litigii deduse judecătii să se instituie ca procedură prealabilă obligatorie medierea.

Al doilea aspect relevant și de importanță capitală pentru succesul medierii îl constituie integrarea legală coerentă în cadrul procedurilor legale existente, renunțându-se cel puțin parțial la caracterul pur consensual, pur volițional și de act "inter partes" al medierii pentru a nu se mai ajunge la situația constatată în prezent, când, deși soluționat prin mediere conflictul, pentru a dobândi confirmare juridică oficială legală, părțile trebuie să compare totuși în fața instanțelor de judecată, a organelor penale sau la notar public.

În acest fel medierea poate părea pentru părți o etapă intermediară suplimentară, costisitoare, de tergiversare și fără forța juridică probantă, adică fără să ofere ea însuși, prin procedurile și actele proprii garanții legale pentru părți cu privire la respectarea soluției adoptată în fața mediatorului.

Pentru adoptarea unei atitudini care să denote interes din partea justițiabililor, este imperios necesar ca medierea să fie parte componentă a efortului societății civile de armonizare și eradicare a surselor de conflict, de atenuare a șocurilor generate de unele măsuri legislative sau să se conștientizeze că societatea civilă este cea care deține controlul unui instrument legal de restabilire a dialogului social.

Un răspuns pozitiv la cerințele mediului de afaceri dar și la comanda socială izvorâtă direct din trebuințele oamenilor îl reprezintă primele tendințe de specializare a medierii.

Astfel în prezent a fost promovată la nivel legislativ medierea școlară, reprezentând un instrument important și util menit să restabilească și să reconfigureze în cadrul instituțional școlar ierarhia valorilor și respectul reciproc dintre interesul public și interesele individuale.

Chiar dacă lipsa fondurilor a blocat până în prezent finanțarea mediatorului școlar, faptul că politicile de dezvoltare a structurii publice a sistemului de învățământ includ și mediatorul, reprezintă un succes real, o adevărată piatră de hotar în dezvoltarea durabilă viitoare a sistemului de învățământ.

De altfel, esența medierii ca proces eminent voluntar va face remarcabil spiritul civic, va stimula respectul față de sine și mediul social și nu în ultimul rând va putea constitui un factor de echilibru între stat și cetățeni având în vedere neutralitatea și imparțialitatea mediatorului atât față de părți și de conflict, dar și față de stat și instituțiile acestuia.

Faptul că părțile decid în mediere exact așa cum doresc, absolut fidel gândirii și mentalității lor, constituie un avantaj neegalabil pe care medierea îl

are in fata tuturor modalităților legale de stingere si soluționare a conflictelor.

Adaptându-se evoluției cadrului legislativ dar si efectelor pe care medierea le are asupra exercitării profesiei de avocat din perspectiva clientelei profesionale, legislația privind activitatea avocaților si exercitarea profesiei de avocat a cunoscut unele modificări, care, deși nu sunt de substanță, creează premisele si alternativa soluționării unui conflict sau a unei dispute de către avocat în calitate de mediator.

Avocatul va putea media conflictul prevenind escaladarea acestuia si transformarea sa într-un proces, sau, în cazul unui proces va putea încheia cu părțile un acord de mediere, care va stinge litigiul de pe rolul instanțelor de judecată.

Atitudinea de mediator a avocatului ridică unele probleme de deontologie profesională, ceea ce creează dificultatea de abordare si poziționare în raport cu părțile.

Conform legii nr. 192/2006, avocatul care a mediat un conflict nu poate reprezenta niciuna dintre părți într-o fază conflictuală ulterioară, cu același obiect, in fața organelor puterii publice, instanțe de judecată, parchet, politie, etc.

Puternic implicat în promovarea și dezvoltarea medierii, Ministerul de Justiție din România a elaborat o strategie care este fundamentată pe următoarele principii de bază:

1. Consolidarea profesiei de mediator și dezvoltarea relației dintre procedura medierii în procedurile judiciare și asigurării premiselor degrevării instanțelor de numeroase cauze;
2. Reevaluarea competențelor organismului cu atribuții în organizarea, funcționarea și aplicarea medierii, în vederea eficientizării acestuia;
3. Stabilirea posibilității introducerii unei ședințe obligatorii de mediere în anumite categorii de cauze, după consultarea factorilor implicați și interesați cu atribuții în organizarea, funcționarea și aplicarea medierii;
4. Este necesară o atentă analiză prealabilă a tuturor aspectelor semnalate la nivel național și, eventual, a primelor date statistice semnificative care să ateste modul de aplicare a medierii în perioada de debut a legii;
5. Promovarea medierii ca modalitate alternativă de soluționare a conflictelor, prin informarea populației despre avantajele acestei soluții.

Această strategie va genera modificările legislative necesare perfecționării instituției medierii, astfel încât aceasta să devină regula în stingerea conflictelor, iar excepția să fie acțiunile în instanță.

În concluzie, în condițiile când promovarea medierii va deveni un deziderat unanim acceptat și promovat de structurile interdisciplinare implicate ale societății, atunci putem avea garanția că justițiabilii nu vor mai fi deloc reticenti în a apela la mediere, când ei înșiși se află într-un diferend sau chiar să apeleze la această procedură pentru rezolvarea conflictelor pentru care au fost mandatați de către alți justițiabili.

De asemenea, magistratul, când va considera utilă o astfel de procedură, va putea recomanda părților să apeleze la un mediator pentru rezolvarea unui anumit tip de conflict.

Avocatul, deasemenea, în funcție de spețele ce-i sunt supuse spre rezolvare, fiind familiarizat cu medierea și cunoscând avantajele alegerii acestei căi de soluționare, va ști când este bine pentru clientul său să recurgă la procedura medierii.

Treptat, estimăm că se va ajunge la o practică generală, date fiind numeroasele avantaje pe care le poate aduce medierea pentru orice persoană care apelează la ea.

Totodată, nu putem neglija faptul că, pe parcursul studierii procedurii de mediere și ulterior prin recurgerea la o astfel de procedură ca alternativă la justiție, se vor crea anumite obișnuințe, anumite deprinderi ce vor crește calitatea serviciilor oferite clienților de către viitorii juriști.

Mai mult decât atât, cu excepția magistraților, oricare altă profesie juridică sau nejuridică, este compatibilă cu cea de mediator, potrivit legii în vigoare (Legea 192/2006 privind medierea și formarea profesiei de mediator).

În viitor, oricare dintre cei angrenați cel puțin odată, într-o astfel de procedură, având în vedere rata de succes și beneficiile medierii, vor prefera dialogul, vor prefera comunicarea, și negocierea, oricărui alte forme de rezolvare a diferendelor. Astfel se pot pune bazele pentru dezvoltarea unei societăți ce va avea ca regulă de funcționare și de rezolvare a diferendelor – DIALOGUL.

O societate în care dialogul, comunicarea este o regulă de bază pentru membrii săi, pentru instituțiile sale, o astfel de societate se află pe scara cea mai de sus a dezvoltării sale.

Cu alte cuvinte, putem spune că medierea ne poate readuce în societate dialogul și comunicarea, nu doar la nivel instituțional, ci și la nivel interpersonal, reprezentând calea spre evoluție a unei persoane, a unei instituții, a unei societăți.

Autor: Nicu Vasile

Categories : [Editia nr. 3/2010](#)

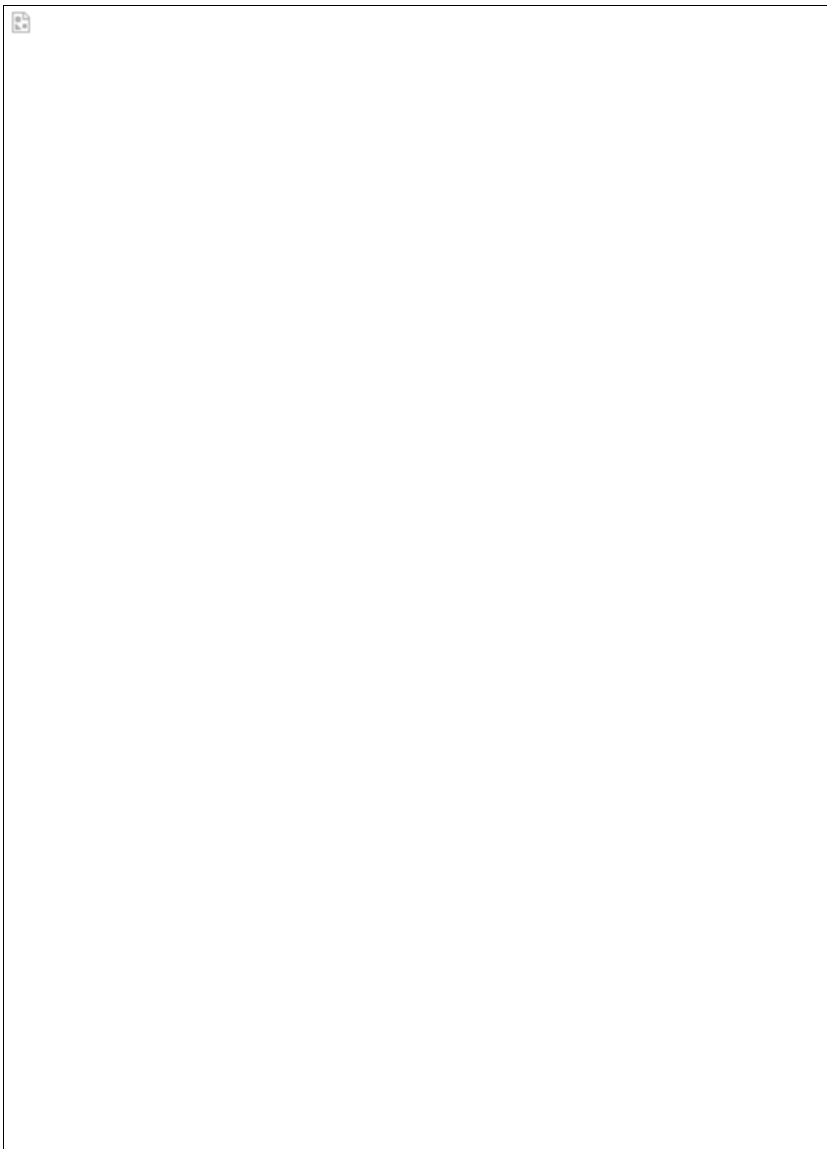
Comments Comments Off

Sep

01

[Aprobare din partea Bibliotecii Nationale a Romaniei, editia nr. 3](#)

Posted by: [admin](#) | Comments Comments Off

Categories : [Editia nr. 3/2010](#)

Comments Comments Off

Iul

30

[Actele procesuale de dispozitie și contractele judiciare](#)

Posted by: [popadumitru](#) | Comments Comments Off

Conf.univ.dr. Dumitru POPA

I. CONCEPTUL DE ACTE DE DISPOZIȚIE CE POT FI FĂCUTE DE CĂTRE PĂRȚI ÎN CADRUL PROCESULUI CIVIL

1.1. Noțiunea de acte procesuale de dispozitie

În cadrul procesului civil părțile pot face o serie de acte de dispozitie, care pot fi definite ca fiind „actele de voință ale părților privind drepturile materiale supuse judecării ori mijloacelor procesuale recunoscute pentru promovarea în condiții normale a drepturilor lor”.

Conceptul de acte de dispozitie ale părților poate avea mai multe accepțiuni. Astfel, în sens larg, această noțiune desemnează manifestarea de voință a subiecților de drept cu scopul de a declanșa o anumită procedură în fața instanței de judecată sau de a elimina obstacolele care ar putea împiedica ori determina încetarea încă din start a procesului civil sau cu scopul de a evita crearea unei situații defavorabile uneia dintre părți. Pentru a se declanșa o anumită procedură în fața instanței de judecată care nu face decât să ia act de convenția părților ce își exprimă consimțământul în instanță, aceasta totodată verificând dacă sunt îndeplinite condițiile și formele impuse de lege pentru ca respectiva convenție să poată fi încheiată în acest cadru, subiecții de drept își pot manifesta intenția de a solicita încuviințarea unei adopții sau în cazul soților, în anumite condiții, care pot cere desfacerea căsătoriei prin acordul lor. Aceste două proceduri speciale sunt considerate contracte judiciare legale.^[1]

Părțile unui proces civil pot conveni în virtutea disponibilității procesuale, cu privire la formele judecării, cu scopul de a asigura desfășurarea activității judiciare care altfel ar fi urmată sau ar evolua în alte condiții, eventual nefavorabile uneia dintre părți sau ori altor participanți la proces.

De asemenea, părțile unui proces civil pot conveni și da naștere unor contracte judiciare care privesc fondul litigiului. Se are în vedere: renunțarea la judecată după ce s-a încheiat dezbaterile fondului și tranzacția judiciară finalizată printr-o hotărâre de expedient. Tot în baza disponibilității

procesuale, părțile unui proces civil pot acționa, unilateral, fără să fie necesar consimțământul celeilalte părți, în scopul stingerii litigiului aflat pe rolul instanței. Astfel, reclamantul poate renunța la judecată înainte de a se fi intrat în dezbateră fondului sau poate renunța la însuși dreptul pretins în judecată. De asemenea, pârâtul poate recunoaște pretențiile reclamantului sau partea care a pierdut procesul în fața primei instanțe poate achiesă la hotărârea pronunțată în defavoarea sa, neexercitând calea de atac prevăzută de lege și trecând de bunăvoie la îndeplinirea prestațiilor la care a fost obligat prin hotărârea respectivă.

Actele de dispoziție ale părților în procesul civil sunt următoarele: desistarea (renunțarea reclamantului la judecată sau la însuși dreptul subiectiv pretins), achiesarea (recunoașterea de către pârât a pretențiilor reclamantului sau aderarea părții care a pierdut procesul la hotărârea pronunțată) și tranzacția judiciară finalizată printr-o hotărâre de expedient.

Problema actelor de dispoziție în procesul civil a fost formulată în Franța, încă din secolul al XIX-lea, unde jurisprudența recunoaște acordurile de voință care pot interveni în cursul procedurii judiciare caracterul de tranzacție judiciară. Dacă în faza incipientă a evoluției acestei instituții, tranzacția era actul de dispoziție al părților cel mai utilizat în cursul procesului civil, ulterior, o pondere însemnată au ocupat și alte astfel de acte, și anume: renunțarea și achiesarea.

[essay services](#)

Părților procesului civil le este recunoscut dreptul de a dispune de obiectul procesului și de mijloacele procesuale acordate de lege. Obiectul procesului civil este, de altfel, dreptul material al subiecților de drept, născut din raportul de drept civil devenit litigios și dedus judecății.^[2]

Drepturile civile conferă titularilor lor libertatea de dispoziție în exercitarea acestora, libertate care se menține și în situația în care un astfel de drept, încălcat sau nerecunoscut, a devenit obiectul unui proces civil; mai mult, ea se va extinde și asupra mijloacelor procesuale, acordate părților prin lege, pentru apărarea drepturilor lor materiale.

Rolul actelor de dispoziție ale părților este nu numai de a pune capăt procesului dintre ele, ci uneori și de a stinge orice posibilitate de litigiu pe viitor în legătură cu obiectul cauzei respective.

Trăsături ce caracterizează actele de dispoziție ale procesului civil

În primul rând, actele de dispoziție trebuie să fie făcute de parte personal. Pot fi făcute și prin mandatar, însă acesta trebuie să fie împuternicit de către partea interesată printr-o procură specială.

Actele de dispoziție pot viza fie obiectul litigiului, fie judecata, fie chiar un act de procedură. Deci, ele pot privi atât formele judecății, cât și fondul litigiului: desistarea, achiesarea, tranzacția judiciară.

În al doilea rând, pentru îndeplinirea unui act de dispoziție în cursul procesului civil, partea sau părțile trebuie să-și manifeste voința în acest sens. Manifestarea de voință a părții sau părților trebuie să fie neîndoieinică și lipsită de orice viciu de consimțământ. De asemenea, voința părții nu trebuie să ascundă o cauză ilicită sau imorală.

Cu excepția renunțării la judecată, în toate celelalte cazuri în care părțile intervin cu un act de dispoziție, ulterior nu se va mai putea purta un proces pentru același obiect, pentru aceeași cauză și între aceleași părți.^[3]

Actele de dispoziție, din moment ce au fost efectuate, sunt irevocabile. Părțile nu mai pot reveni asupra manifestării lor de voință în sensul de a retracta.

De asemenea, nici instanța de judecată, din moment ce a luat act de voința părților și a pronunțat o hotărâre în consecință, nu mai poate revizui asupra deciziei luate.

Hotărârile judecătorești pronunțate ca urmare a efectuării unui act de dispoziție se dau fără drept de apel. Pot fi atacate însă cu recurs, iar în unele cazuri pot fi exercitate căi extraordinare de atac.

[1] I. Deleanu – *Procedură civilă*, Ed. Servo-Sat Arad, 2001, pag. 124.

[2] I. Deleanu – *Procedură civilă*, Ed. Servo-Sat Arad, 2001, pag. 137.

[3] D. Popa – *Drept procesual civil*, Ed. Vasiliana 1998, 2006, pag. 120.

[\[Citeste articolul integral\]](#)

zp8497586rq

Categories : [Editia nr. 3/2010](#)

Comments Comments Off

Iul

30

[Înaintarea reclamațiilor și acțiunii civile în litigiile din transportul aerian de încărcături potrivit legislației Republicii Moldova](#)

Posted by: [mihalacheiurie](#) | Comments Comments Off

Autor: Iurie Mihalache, doctorand, lector (USM)

Le droit d'action dans les litiges concernant le transport aérien est régi par la Convention de Montréal de 1999 et le Code civil de la République de Moldova. En cas de retard du vol, de perte ou destruction des bagages, le passager doit notifier par écrit une réclamation auprès du transporteur aérien dès que possible et au plus tard dans un délai de 7 jours (en cas de détérioration ou destruction) et de 21 jours (en cas de retard) à compter de la date à laquelle les bagages ont été mis à sa disposition. A défaut de protestation dans les délais prévus, toutes actions contre le transporteur sont irrecevables. Toute action en dommages et intérêts doit être intentée dans les deux ans suivant la date d'arrivée de l'avion, ou suivant la date à laquelle l'avion aurait dû atterrir.

Procedura înaintării și soluționării tuturor pretențiilor și acțiunilor civile care reies din raporturile de transport aerian în Republica Moldova se face în temeiul prevederilor Codului civil și a Codului de procedură civilă, pe când în litigiile ce reies de transportul aerian internațional și se examinează în instanțele judecătorești naționale, izvorul principal de reglementare îl constituie *Convenția de la Montreal din 1999 pentru unificarea unor reguli referitoare la transportul aerian internațional*^[1] la care statul nostru a aderat relativ recent, la 5 decembrie 2008.

Studierea temei date am început-o de la doctrinarii naționali – Gh.Chibac, A.Bloșenco și C.Pascari care au abordat condițiile și modul de prezentare a reclamațiilor și acțiunilor din contractul de transport în *Comentariul Codului civil al Republicii Moldova*, în manualele „*Drept civil. Contracte speciale*”, „*Drept civil. Note de curs*” și alte publicații la tema dată. De mare utilitate ne-a fost practica judiciară a *Curții Supreme de Justiție a RM* și *Curții de Apel Chișinău*. În acest scop am efectuat ample cercetări a numeroase dosare civile care au fost judecate începând cu anul 2002 la instanțele de fond, apel și recurs din republică și în mare parte se păstrează în arhiva *Judecătoriei Botanica*, mun.Chișinău.

Cu toate acestea, procedura înaintării reclamațiilor și acțiunii civile ce reies din contractul de transport aerian până în prezent nu a mai fost abordată în literatura juridică a Republicii Moldova. Toate studiile și analizele care există vizează transporturile în general și includ aspectele procedurale a soluționării litigiilor din transportul rutier, feroviar și maritim, fiind lăsată „în umbră” răspunderea cărașului aerian. Reieșind din aceste considerente, în scopul formării unui fundament de început, alături de lucrările doctrinarilor autohtoni, am analizat o bogată colecție de lucrări științifice ale profesorilor ruși B.B.Витрянский, B.A.Егузаров, П.В.Ремиевский, români – O.Căpățină, Gh.Stancu, Gh.Filip, Gh.Piperea și ai altor state - F.Goedhuis, A.Scapel, G.Panopoulos etc.

Actualitatea temei abordate reiese din faptul că transportul aerian de mărfuri al Republicii Moldova este în continuă ascensiune, în timp ce o legislație specială în domeniu lipsește. Așa că apariția mai multor surse științifico-practice de acest fel devine absolut indispensabilă, acesta fiind și unul din scopurile noastre la scrierea articolului dat. În același timp noutatea lui științifico-practică rezidă în faptul că reprezintă o lucrare de „pionerat” în Republica Moldova în care se conturează asemănări și deosebiri de ordin doctrinar, se fac concluzii și propuneri *de lege ferenda* menite să îmbunătățească cadrul normativ.

Semnificația reclamației. Dacă reclamantul se adresează în judecată cu acțiune civilă, fără a prezenta mai întâi reclamația, lui nu-i va fi satisfăcută cererea. Aceasta reiese din art.1020 alin.(1) a Codului civil: *în cazul nerespectării obligațiilor contractuale, părțile sînt obligate să înainteze în prealabil o reclamație*, și art.26 alin.(4) a Convenției de la Montreal: *dacă în termenul prevăzut nu a fost înaintată nici o reclamație, împotriva transportatorului nu mai poate fi înaintată nici o acțiune, afară de cazul de fraudă a acestuia*.

În literatura juridică națională profesorul Gh.Chibac definește *reclamația* ca fiind o cale procedurală obligatorie de soluționare prealabilă a litigiilor^[2], iar A.Bloșenco remarcă că ea se soluționează și fără a fi necesară prezența părții opuse^[3]. În același timp profesorul Gh.Piperea, efectuînd o analiză amplă la acest capitol, concluzionează că reclamația este mijlocul care dă posibilitate cărașului aerian de a clarifica situația, de a corecta erorile și de a angaja, dacă e cazul, răspunderea sa^[4], iar scopul ei este de a efectua verificările necesare pentru a constata ceea ce a avut loc cu ocazia transportării^[5].

O explicație oportună aduce profesorul B.A.Егузаров în „*Dreptul transportului*”, că esența reclamației constă nu doar într-o simplă remitere a cererii de către o parte celeilalte, ci părțile sunt obligate să ia toate măsurile pentru a soluționa neînțelegerea dintre ele. Autorul este de părerea că trebuie să se verifice temeinicia pretențiilor care se invocă, corectitudinea datelor din documente, conturi bancare, alte împrejurări de fapt și de drept^[6]. La o concluzie importantă ajunge și profesorul *Universității „P.Andrei”*, Gh.Filip, că toate acțiunile depuse în instanța de judecată, trebuie să fie însoțite de dovada înregistrării reclamației, sau a răspunsului prin care ea a fost respinsă ori soluționată parțial^[7].

Reclamația se depune în formă scrisă, prin completarea unui formular tipizat oferit de compania aeriană. Însă reieșind din considerentele că legislația civilă și aeriană a RM nu se expune clar asupra condițiilor înaintării reclamației, trimitere facem la *Comentariul Codului civil al RM*, precum și la profesorii B.Витрянский și B.Егузаров: să fie înaintată în termenul stabilit de lege; să parvină din partea reclamantului corespunzător; să fie adresată cărașului respectiv și să fie anexate toate documentele ce confirmă dreptul de creanță al clientului^[8].

[1] *Convenția de la Montreal din 1999 pentru unificarea unor reguli referitoare la transportul aerian internațional*, adoptată la Montreal la 28.05.1999, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L194, 2001, p.39-49. Republica Moldova a aderat prin Legea nr.254-XVI din 05.12.2008, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.230-232.

[2] Gh.Chibac, A.Băieșu, A.Rotari, O.Efrim. *Drept civil. Contracte speciale*. Volumul III, Editura Cartier, 2005, p.286.

[3] A.Bloșenco. *Drept civil. Partea specială. Note de curs*. Editura Cartdidact, Chișinău, 2003, p.124.

[4] Gh.Piperea. *Dreptul transporturilor*. Editura All Beck, București, 2003, p.236.

[5] A.Kemelmajer de Carlucci. *Panorama de jurisprudence argentine en matière de transport aérien international*, în *Révue de droit uniforme*, nr.2, 2000, p.340-341.

[6] B.A.Егузаров. *Транспортное право*. Издательство Юстициформ, Москва, 2002, p.148.

[7] Gh.Filip, Cr.Badea, M.Manoliu, G.Paramon. *Dreptul transporturilor*. Editura Junimea, Iași, 2002, p.169.

[8] C.Pascari. *Comentariul Codului civil al Republicii Moldova*. Volumul II. Editura ARC. Chișinău, 2006, p.614; B.A.Егузаров, *op.cit.*, p.148; B.B.Витрянский. *Договор перевозки*. Издательство Статут, Москва, 2001, p.475.

[\[Citeste articolul integral\]](#)

Categories : [Editia nr. 3/2010](#)

Comments Comments Off

Iul

30

[Procedura aprobării tacite ca forma de sancțiune administrativă și metoda simplificată de obținere de acorduri, avize, licențe și autorizații de la autoritățile administrației publice, în lipsa unui răspuns din partea autorității publice; practica aplicată](#)

Posted by: [vasilebotomei](#) | Comments Comments Off

Autori:

Drd. Botomei Vasile (U.S.M.)

Conf. Univ. dr. Grigore Rusu (U.S.M.)

A) Prin analiza științifică în materia controlului administrativ și a răspunderii administrative, cu referire la funcționarii și autoritățile publice din Republica Moldova, constat existența unei lacune în cadrul legislativ din Republica Moldova, în ceea ce privește procedura aprobării tacite. Procedura aprobării tacite trebuie abordată prin prisma principiului de combatere a corupției din cadrul unităților administrativ-teritoriale și a instituțiilor de drept public, prevăzute cu competențe de eliberare a unor acorduri, avize, licențe și autorizații, reglementate în drept, prin sistemul legislativ moldovean. În categoria organelor asimilate autorităților administrației publice, se subscriu și organele de organizare și funcționare a profesiilor liberale care coordonează serviciile conexe activităților de justiție.

Referirea se face la obținerea autorizației de exercitare a profesiei de avocat, care prin raportare la activitatea efectuată se asimilează unui serviciu de interes public, pentru care persoanele interesate trebuie să urmeze o procedură de înscriere, prevăzută în Legea de organizare și funcționare a profesiei de avocat, și în Statutul Profesiei de Avocat. Implementarea în cadrul legislativ din Republica Moldova a procedurii aprobării tacite, se impune pentru următoarele motive:

- înlăturarea barierelor administrative din mediul de afaceri;
- responsabilizarea autorităților administrației publice în vederea respectării termenelor stabilite de lege pentru emiterea autorizațiilor;
- impulsionarea dezvoltării economice prin oferirea unor condiții cât mai favorabile întreprinzătorilor, implicând costuri de autorizare cât mai reduse;
- combaterea corupției prin diminuarea arbitrariului în decizia administrației;
- promovarea calității serviciilor publice prin simplificarea procedurilor administrative.

Procedura aprobării tacite în Republica Moldova, este necesar a se aplica tuturor autorizațiilor emise de autoritățile publice, cu excepția celor emise în domeniul activităților nucleare, regimul armelor de foc, munițiilor și explozibililor, regimul drogurilor și precursorilor, precum și autorizațiilor din domeniul siguranței naționale. Cadrul legislativ de implementare a procedurii aprobării tacite, se face printr-o ordonanță de urgență emisă de Guvernul Republicii Moldova, determinată de urgența intrării în vigoare a procedurii aprobării tacite, urmând a fi supusă spre dezbateră în Parlamentul Moldovean, în vederea aprobării prin lege.

Pentru exemplificarea termenilor ce se folosesc în procedura de aprobare tacită, termenii și expresiile folosite au următorul înțeles:

- autorizație: actul administrativ emis de autoritățile administrației publice prin care se permite solicitantului desfășurarea unei anumite activități, prestarea unui serviciu sau exercitarea unei profesii; noțiunea de autorizație include și avizele, licențele, permisele, aprobările sau alte asemenea acte administrative;

- procedura aprobării tacite: procedura prin care autorizația este considerată acordată dacă autoritatea administrației publice nu răspunde solicitantului în termenul prevăzut de lege pentru emiterea respectivei autorizații.

Prin această procedură, Republica Moldova trebuie să oblige autoritățile administrației publice care au competența de a emite autorizații, de a afișa la sediul acestora și respectiv pe pagina proprie de internet, pentru fiecare tip de autorizație, informațiile necesare în vederea obținerii acestora, cum ar fi formularul cererii care trebuie completată de către solicitant și modul de completare a acesteia, lista cu toate documentele necesare pentru eliberarea autorizației și modul în care acestea trebuie prezentate autorității administrației publice, toate informațiile privind modul de întocmire a documentelor și, dacă este cazul, indicarea autorităților administrației publice care au competența de a emite acte administrative ce fac parte din documentația ce trebuie depusă, precum: adresă, numărul de telefon sau fax, programul de lucru cu publicul.

Aceste informații vor fi prezentate într-o formă clară, indicându-se, dacă este posibil, exemple concrete. Autoritățile administrației publice din Republica Moldova, trebuie să elaboreze ghiduri privind procedura de autorizare și constituirea documentației care stă la baza emiterii unei autorizații. În scopul simplificării procedurilor administrative, autoritățile administrației publice din Republica Moldova trebuie să efectueze o analiză a tuturor condițiilor cerute pentru emiterea autorizațiilor și să identifice acele condiții care nu sunt absolut necesare, în vederea eliminării sau a înlocuirii acestora cu declarații pe propria răspundere. Autorizația se consideră acordată sau, după caz, reînnoită dacă autoritatea administrației publice nu răspunde solicitantului într-un termen prevăzut de lege pentru emiterea sau reînnoirea respectivei autorizații. Dacă nu se prevede un termen pentru soluționarea cererii de autorizare, autoritățile administrației publice sunt obligate să soluționeze cererea de autorizare în termen de 30 de zile de la depunerea acesteia.

[\[Citeste articolul integral\]](#)

Categories : [Editia nr. 3/2010](#)

Comments Comments Off

Iul

30

[Procedura atragerii răspunderii contravenționale a organelor autorităților publice, prin aplicarea de către instanțele judecătorești a sancțiunii cu amenzi cominatorii, cand nu se executa hotararile judecătoresti; practica aplicata](#)

Posted by: [vasilebotomei](#) | Comments Comments Off

Autori:

Drd. Botomei Vasile (U.S.M.)

Conf. Univ. dr. Grigore Rusu (U.S.M.)

Legea contenciosului administrativ din Romania cât și din Republica Moldova prevad raspunderea administrativa a debitorului fata de stat si fata de creditorul obligatiei, in cazul in care debitorul nu-si indeplineste obligatia din titlul executor in termen. Spre deosebire de Legea contenciosului administrativ din Republica Moldova, in Legea contenciosului administrativ din Romania, se prevad sanctiuni administrative concrete in caz de neexecutare si nerespectare a hotararii judecatoresti irevocabile in termenul prevazut de lege. Pentru ca instanța să aplice măsura amenzilor cominatorii pentru fiecare zi de întârziere în executarea obligației, creditorul trebuie sa se adreseze din nou instantei de contencios administrativ.

În România, Legea 554/2004 a contenciosului administrativ, modificata, prevede in art.24, urmatoarele:

“Daca in urma admitterii actiunii autoritatea publica este obligata sa incheie, sa inlocuiasca sau sa modifice actul administrativ, sa elibereze un alt inscris sau să efectueze anumite operatiuni administrative, executarea hotararii definitive si irevocabile se face in termenul prevăzut in cuprinsul acesteia, iar in lipsa unui astfel de termen, in cel mult 30 de zile de la data rămânerii irevocabile a hotărârii. In cazul in care termenul nu este respectat, se aplica conducatorului autoritatii publice sau, dupa caz, persoanei obligate o amenda de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere, iar reclamantul are dreptul la despagubiri pentru intarziere. Neexecutarea din motive imputabile sau nerespectarea hotararilor judecătorești definitive si irevocabile pronunțate de instanta de contencios administrativ, in termen de 30 de zile de la data aplicarii amenzii, constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda de la 2.500 lei la 10.000 lei.”^[1]

Ca practică aplicată de către doctorand, prezint ca speța un litigiu de contencios administrativ dintre o societate comercială, înființată pe legea societăților comerciale din România, și Instituția Primarului din mun.Bacău. Primarul mun. Bacău a fost obligat prin hotărâre judecătorească să execute obligația de eliberare a autorizațiilor de funcționare și profil de activitate pentru societatea comercială.

Instanța de executare, reținând în culpa acestuia refuzul nejustificat de executare a obligației dedusă din titlul executoriu rămas irevocabil a dispus obligarea la plata amenzii cominatorii de 500 lei/zi până la îndeplinirea efectivă a obligației de către primar.

Deși a fost obligat de instanța de executare, primarul a refuzat să își îndeplinească obligația atât față de agentul economic, prin eliberarea autorizației de funcționare, cât și față de statul român, devenit creditor prin amenzile cominatorii.

Astfel, se constată o lacună legislativă în acest sistem de drept, cu referire la răspunderea administrativă a unităților administrativ-teritoriale, prin organele de conducere ale acestora. Mijlocul procedural de trimitere în judecată pentru răspundere penală, este de asemenea deficitar, deoarece agentul economic în cauză nu are pârghia de a se adresa direct instanței penale, intrucat sesizarea instanței penale pentru infracțiunile de abuz în serviciu, nerespectare a hotărârilor judecătorești și de neexecutare a acestora, este dată în competența Parchetului.

Apreciem ca sistemul legislativ din ambele state trebuie îmbunătățit astfel:

In primul rand recomandam introducerea sanctiunii administrative cu amenzi cominatorii

Legea de contencios administrativ din Republica Moldova.

In al doilea rand hotărârile instanței de contencios administrativ prin care se aplică măsura amenzilor cominatorii, ca sanctiune către stat, trebuie să constituie actul sesizare de începere a a urmaririi penale in procesului penal.

Pe aceasta cale se realizeaza punerea în mișcare a activității de judecată în procesul penal, prin eliminarea birocrăției din cadrul organelor de anchetă penală.

Se realizează astfel o eficientizare a răspunderii administrative, prin transferul direct al acesteia în răspunderea penală.

Pe această cale se face un echivalent în privința principiului constituțional de egalitate în drepturi, potrivit căruia cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, așa cum trebuie să fie egali în fața legii, atât cetățenii cât și autoritățile publice.

Principiul constituțional ca nimeni nu este mai presus de lege, trebuie aplicat în egală măsură, atât pentru cetățeni cât și pentru autoritățile publice.

[1] Legea 554/2004 a contenciosului administrativ din România, modificată, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1154 din 07/12/2004, art.24

Categories : [Editia nr. 3/2010](#)

Comments Comments Off

Iul

30

[Procedura atragerii raspunderii administrativ patrimoniale a statului Roman, pentru neechivalarea diplomelor si nerecunoasterea titlurilor stiintifice de doctor in drept obtinute in alte state; model de practica](#)

Posted by: [vasilebotomei](#) | Comments Comments Off

Autori:

Drd. Botomei Vasile (U.S.M.)

Conf. Univ. dr. Grigore Rusu (U.S.M.)

In România, respectarea tratatelor internationale privind drepturile omului, este ridicata la rang de principiu constitutional, prin dispozitiile art.20 (1) si (2) din Constituția Romaniei.^[1]

Intre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova, este incheiat acordul privind colaborarea din domeniile științei, învățământului și cercetării, aprobat in România prin HG nr.525 din 3 septembrie 1992, pentru aprobarea Acordului privind colaborarea în domeniile științei, învățământului și culturii dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova, ratificat fără rezerve de Parlamentul României prin Legea nr.39/1999^[2] pentru ratificarea acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind recunoașterea reciproca a diplomelor, certificatelor și titlurilor științifice, acordate de instituții de învățământ acreditate in România și in Republica Moldova, semnat la Chisinau la 20 iunie

1998.

Legea 590/2003 din România privind tratatele, Monitorul Oficial, Partea I nr. 23 din 12/01/2004, prevede prin dispozițiile art.31, [3] următoarele:

“(1) Obligațiile prevăzute de tratatele în vigoare se execută întocmai și cu buna-credință.

(2) Aplicarea și respectarea dispozițiilor tratatelor în vigoare reprezintă o obligație pentru toate autoritățile statului român, inclusiv autoritatea judecătorească, precum și pentru persoanele fizice și juridice române sau aflate pe teritoriul României.

(3) Guvernul, Ministerul Afacerilor Externe, precum și alte ministere și autorități ale statului au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru aplicarea tratatelor în vigoare, precum și de a controla modul în care se realizează acestea.

(4) Dispozițiile tratatelor în vigoare nu pot fi modificate, completate sau scoase din vigoare prin acte normative interne ulterioare intrării lor în vigoare.

(5) Prevederile legislative interne nu pot fi invocate pentru a justifica neexecutarea dispozițiilor unui tratat în vigoare.”

În paralel cu reglementarea din dreptul intern al României din Legea 39/1999 și Legea 590/2003, la nivel internațional sunt aplicabile dispozițiile Cartei NARIC de la Bruxelles, din anul 2004, privind recunoașterea diplomelor, Directivele Comisiei Europene 84/48, care se referă la recunoașterea calificărilor profesionale obținute în urma finalizării studiilor superioare cu o durată minimă de trei ani, și Convenția de la Lisabona, pentru Recunoașterea Diplomelor din Învățământul Superior în Regiunea Europeană și UNESCO și adoptată la întâlnirea reprezentanților naționali care a avut loc în Lisabona între 8-11 aprilie 1997.

- <html>

- <META name="description" content="The Lis bon Convention –

- Această convenție a Consiliului Europei/UNESCO, în mod obișnuit numită Convenția de la Lisabona, a fost ratificată de majoritatea țărilor europene. Printre principalele puncte ale Convenției Consiliului Europei/UNESCO se numără:

-Deținătorilor de diplome emise într-o țară le vor fi recunoscute aceste diplome într-o altă țară;

-Nu vor fi făcute discriminări în ceea ce privește genul, rasă, culoarea, handicapul, limba, religia, opinia politică, originea națională, etnică sau socială;

-Responsabilitatea de a demonstra că o aplicație nu corespunde cerințelor stabilite de către corpul care realizează evaluarea;

-Fiecare țară va recunoaște diplomele pentru acces la învățământul superior, pentru perioadele de studii sau pentru învățământul superior, ca fiind echivalente cu diplomele din propriul sistem, fapt prin care se arată că nu există diferențe substanțiale între propriile diplome și diplomele care sunt recunoscute;

-Recunoașterea diplomelor de învățământ superior emise într-o altă țară va permite a accesul la continuarea studiilor de învățământ superior, incluzând examinările relevante și pregătirea pentru doctorat, în aceleași condiții cu candidații din țara în care se face recunoașterea

-Folosirea unui titlu academic, conform legilor și reglementărilor țării în care se face recunoașterea. În plus, recunoașterea poate facilita accesul pe piața muncii.

-Toate țările vor dezvolta proceduri pentru a evalua dacă refugiații și persoanele care își schimbă reședința îndeplinesc condițiile necesare pentru accesul la învățământul superior sau pentru angajare, chiar în cazurile în care diplomele nu pot fi dovedite printr-o evidență documentară;

-Toate țările trebuie să ofere informații despre instituțiile și programele pe care le consideră ca aparținând sistemelor lor de învățământ superior;

-Toate țările trebuie să fixeze un Centru Național de Informare, a cărui sarcină principală este aceea de a oferi sfaturi pentru studenți, absolvenți, angajatori, instituții de învățământ superior și alte părți sau persoane interesate în ceea ce privește recunoașterea diplomelor din străinătate;

-Toate țările trebuie să încurajeze instituțiile de învățământ superior să emită *Diploma Supplement* pentru absolvenții lor în scopul de a facilita recunoașterea diplomelor acestora. *Diploma Supplement* este un instrument dezvoltat în colaborare de către Comisia Europeană, Consiliul Europei și UNESCO, care descrie pregătirea într-o manieră accesibilă și în contextul sistemului de învățământ superior în cadrul căruia diploma a fost emisă.

<!--PICOSEARCH_SKIPALLEND-->

Prezint în continuare, ca model de practică, cazul unui profesor universitar din România, care a dobândit titlul științific de doctor în drept în Republica Moldova, titlu care nu a fost recunoscut de către Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului-Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor, București.

Răspunderea administrativă în această cauză a fost stabilită pentru acest minister, de către Curtea de Apel Iași, Secția Comercială și de Contencios Administrativ, în dosarul nr.805/45/2007.

Hotărârea este definitivă și obligă statul român la recunoașterea titlului științific de doctor în drept al profesorului universitar român, în condițiile de echivalare a diplomei de doctor obținută în Republica Moldova și ca o componentă a răspunderii administrative pentru nerecunoașterea acestei echivalări de către Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului-Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor, instanța de contencios administrativ a obligat ministerul la plata sumei de 30.000 lei daune. Hotărârea a rămas irevocabilă prin respingerea recursului formulat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului-Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor, în dosarul cu același număr, la Înalta Curte de Casație și Justiție. Trebuie menționat totodată că potrivit art.126, pct.3, din Constituția României:

“Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.”

Cu alte cuvinte, această decizie este obligatorie ca practică de îndrumare pentru instanțele de drept comun din România, pentru toate cazurile care privesc echivalarea titlurilor științifice dobândite în cadrul Universităților din Republica Moldova. Subiectul este tratat în lucrare, în contextul prezentării în sistemul universitar din Republica Moldova, de publicare prin intermediul lucrării de doctorat, și de aducere la cunoștința Ministerului

Educației și Tineretului din Republica Moldova. Ca recomandare științifică în plan legislativ de lege ferenda, raportat la răspunderea administrativă, a funcționarilor din cadrul Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, apreciez că se impune adoptarea unei reglementări de eliminare a ministerului din cadrul statelor care au aderat prin tratate internaționale de recunoaștere reciprocă a titlurilor științifice, să se elimine procedura administrativă de echivalare a diplomelor, deoarece acestea, în condițiile existenței unui tratat, au o valabilitate universală, fără îndeplinirea altor proceduri.

Astfel, nu este exclus ca persoane care nu se documentează cu practica judiciară din statul român, exemplificată prin subiectul tratat în lucrare, să înfrunte dificultatea unui refuz de recunoaștere al echivalării titlului științific, cu atât mai mult cu cât instanțele judecătorești de drept comun nu sunt obligate să folosească practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, dacă petiționarul nu se raportează la această practică.

[1] Constitutia Romaniei, art.20, alin.(1) si (2)

[2] Legea nr.39 din 12 martie 1999 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Romaniei și Guvernul Republicii Moldova privind recunoasterea reciproca a diplomelor, certificatelor și titlurilor stiintifice, acordate de institutii de invatamant acreditate in Romania și in Republica Moldova, semnat la Chisinau la 20 iunie 1998

[3] Legea 590/2003 din Romania privind tratatele, Monitorul Oficial, Partea I nr. 23 din 12/01/2004, art.31

Categories : [Editia nr. 3/2010](#)

Comments Comments Off

[Next Page »](#)

Cauta in Website-ul revistei

Search for:

Editii

- [Diverse](#)
- [Editia nr. 1/2009](#)
- [Editia nr. 10/2012](#)
- [Editia nr. 2/2010](#)
- [Editia nr. 3/2010](#)
- [Editia nr. 4/2010](#)
- [Editia nr. 5/2011](#)
- [Editia nr. 6/2011](#)
- [Editia nr. 7/2011](#)
- [Editia nr. 8/2011](#)
- [Editia nr. 9/2012](#)

Arhiva

- [Aprilie 2013](#)
- [Ianuarie 2013](#)
- [Decembrie 2012](#)
- [Noiembrie 2012](#)
- [August 2012](#)
- [Iulie 2012](#)
- [Mai 2012](#)
- [Decembrie 2011](#)
- [Noiembrie 2011](#)
- [Mai 2011](#)
- [Februarie 2011](#)
- [Ianuarie 2011](#)
- [Decembrie 2010](#)
- [Noiembrie 2010](#)
- [Septembrie 2010](#)
- [Iulie 2010](#)
- [Iunie 2010](#)
- [Mai 2010](#)
- [Aprilie 2010](#)
- [Martie 2010](#)
- [Februarie 2010](#)
- [Ianuarie 2010](#)
- [Decembrie 2009](#)
- [Noiembrie 2009](#)
- [Octombrie 2009](#)
- [Septembrie 2009](#)

Pagini

- [Cuvint inainte](#)
- [Colegiul de redactie](#)
- [Membrii de onoare](#)
- [Prefata Revistei Nationale de Drept – Romania](#)
- [Harta site-ului](#)

- [Contact](#)

Parteneri

- [Baroul Bacau](#)
- [Lumea Justitiei](#)
- [Mediator Bacau | Botomei Vasile – Cel mai bun avocat](#)
- [Portal Just](#)
- [U.S.M.](#)
- [Unbr.info](#)
- [Unbr.ro](#)

Autorii revistei

[Doctor habilitat in drept, profesor universitar, Gheorghe Costachi](#)

[Profesor universitar Cobaneanu Sergiu \(U.S.M.\)](#)

[Conferentiar universitar Rusu Grigore \(U.S.M.\)](#)

[Conferentiar Universitar Popa Dumitru](#)

[Conferentiar Universitar Victor Juc](#)

[Doctorand Botomei Vasile](#)

[Doctorand - Elena Lazar](#)

[Doctorand ABU RAIK AKIL](#)

[Lector universitar Mihalache Iurie](#)

[Profesor Mircea Merticariu - Jurnalist](#)

[Avocat Botomei Mihaela](#)

[Monica Macovei - Europarlamentar roman, fost Ministru de Justitie](#)

Cuvinte cheie

[activitati jurisdictionale](#) [administrativ](#) [administrativa](#) [aparare](#) [aprobarii](#) [avocati](#) [avocat](#) [mediator](#) [baroul bacau](#) [botomei](#) [botomei mihaela](#) [botomei vasile](#)
[cedo](#) [cerinte ale comunicarii avocatului chisinau 2010](#) [comisii](#) [disciplina](#) [dumitru popa](#) [ferenda](#) [grigore rusu](#) [institutii](#) [iurie](#) [mihalache](#) [juridica](#) [justitie](#) [lege](#) [legea 51/1995](#)
[lege ferenda](#) [legislativ](#) [magistrati](#) [mediator](#) [mediere](#) [practica](#) [aplicata](#) [botomei](#) [procedura](#) [profesia de avocat](#) [publice](#) [raspundere](#) [raspunderea administrativa](#)
[reforma](#) [republica moldova](#) [revistadrept](#) [romania](#) [sistem](#) [sistem legislativ](#) [sistemul judiciar roman](#) [tacite](#) [uniunea europeana](#)

This is a Widget Section

This section is widgetized. If you would like to add content to this section, you may do so by using the Widgets panel from within your WordPress Admin Dashboard. This Widget Section is called "Feature Bottom Left"

This is a Widget Section

This section is widgetized. If you would like to add content to this section, you may do so by using the Widgets panel from within your WordPress Admin Dashboard. This Widget Section is called "Feature Bottom Right"

Revista Nationala de Drept – Editie Online

Copyright © 2015 All Rights Reserved

Folosim [WordPress](#) | Tema realizata de catre [Flexx](#) si modificata de [Serval Computers](#)

[Gazduire Web](#)
by
HOSTED
by